

waarden geen overeenkomst met artsen kan sluiten, om geld uit te keeren inplaats van geneeskundige hulp, blijft bestaan. Het Oberversicherungsamt bepaalt in zulke gevallen, hoe het recht van een lid op ziekgeld moet worden bewezen. Doodeenvoudig, zouden wij zeggen: door contrôle-artsen, ook in tijd van vrede; maar dit ei van Columbus kan in Duitschland nog geen plekje vinden om te staan. De geneeskundige bladen zijn gansch niet tevreden, alleen de *Zeitschr. f. ärztl. Fortb.* ziet deze lichtzijde erin, dat het nóg erger zou zijn geweest zonder het optreden van het Leipziger Verband.

OOK AL EEN BESTRIJDER DER SPECIALITÉS. — Een hulpapotheker, „uitvinder” van zekere pillen, wil, naar hij zegt, het spécialité's vraagstuk regelen, en den „Spezialitätenunfug” tegengaan, door een „Centralspecialitäten bureau deutscher Aerzte” op te richten, waar, met behulp van artsen, een lijst van werkelijk bruikbare spécialités wordt uitgegeven. Gelijkzeitig met deze blijde mededeeling aan de artsen heeft hij aan de fabrikanten bericht gezonden, dat de voortreffelijkste spécialités op een bijzondere lijst zullen verschijnen, waarvoor slechts 500 Mk. per jaar voor ieder middel zal moeten worden betaald. Slechts één middel, zegt de *Deutsche med. Wochenschr.*, is dienstig tegen dezen nieuwen Unfug: de prullemand.

ONTTREKKING DER BEVOEGDHEID DOOR EEN EERERECHTBANK. — De eererechtbank van Berlijn-Brandenburg heeft den wensch uitgesproken, de ergste overtreders, die voor de bestaande straffen ongevoelig zijn, te mogen treffen door intrekking hunner geneeskundige bevoegdheid. Dit denkbeeld vindt in geneeskundige kringen geen bijval. Wel zou de vrees voor zulk een straf sommige weerhouden van de ergste overtredingen, bijv. het dekken van kwakzalvers, maar een eererechtbank vervult eerst dan haar roeping, als zij ook bij het groote publiek ontzag wekt. En de veroordeeling van een kwakzalverend of „natuurgeneeskundig” collega zou eenvoudig aan broodnijd en bekrompenheid worden toegeschreven (*Munch. med. Wochenschr.*)

PINKHOF.

INGEZONDEN.

HET TOESTEL VAN ZEEMAN EN WEVE TOT ONDERZOEK VAN DEN KLEURENZIN.

Na het lezen van het artikel van ZEEMAN en WEVE in dit Tijdschrift bldz. 853 voelde ik mij gedrongen hiertegen eenige bezwaren aan te voeren. Het toestel van ZEEMAN blijft niettegenstaande al zijn verdiensten een instrument voor een laboratorium. Bij keuringen op het kleurenonderscheidingsvermogen heeft men behoefte aan een zoo eenvoudig mogelijk toestel, hetwelk ons geeft wat wij noodig hebben n.l. de juiste herkenning der trichromaten, dichromaten, anomale trichromaten en verkregen kleurenblinden. Ik werk nu bijna twee jaar met den anomaloscoop van NAGEL (model I) en heb ongeveer 200 kleurenblinden onderzocht; nimmer heb ik tot dusver in twijfel verkeerd en heb meermalen de extreme anomalie ontmoet — waarvan ZEEMAN ook spreekt —, die mij

bij het vaststellen der diagnose evenmin moeilijkheden hebben opgeleverd; de eenige verhouding $\frac{\text{Th.}}{\text{Li.}}$ was mij steeds ruimschoots voldoende.

Zeker kan ZEEMAN met zijn toestel de verhouding $\frac{\text{Th.}}{\text{Li.}}$ in juiste cijfers uitdrukken, hetgeen met NAGEL's toestel slechts aproximatief mogelijk is; doch wil men iets aan deze cijfers hebben, dan moeten de grenswaarden standvastig zijn, zullen autoriteiten er gewicht aan willen hechten om ze in keuringsreglementen vermeld te zien. Ik ben bevreesd, dat — om een voorbeeld te noemen — voor 4 verschillende instrumenten volgens ZEEMAN, de door hem berekende grenswaarden alle verschillend zullen zijn en aanleiding tot verwarring geven, zoodat degene, die bepalingen doet, genoemde waarden niet licht zal aanvaarden.

In het onderzoek van ZEEMAN heb ik de vermelding van een feit van zeer veel belang gemist n.l. het optreden van contrastverschijnselen bij anomaal trichromaten; m.i. worden de anomaal trichromaten door dit verschijnsel ongeschikt voor een bepaald beroep. Nu is het mij opgevallen, dat er anomaal trichromaten bestaan, die geen contrastverschijnselen vertoonen en deze zou ik dan niet als ongeschikt willen verklaren; daar ook, zoover ik dit heb kunnen uitmaken, in die gevallen de verhoudingen $\frac{\text{Th.}}{\text{Li.}}$ zeer uiteenlopend kunnen zijn, zou ik bij de anomaal trichromaten niet te veel aan een quantitative bepaling willen hechten, in elk geval een kwalitatieve naast een quantitative methode willen toegepast zien. En van zelf komt dan weder een bezwaar tegen het genoemde toestel; ZEEMAN laat zijn patiënten of paracentraal fixeeren of laat ze gebruik maken van het herinneringsbeeld; in het laatste geval vrees ik, dat de roodprikkel is afgenomen, voordat het gele beeldje wordt beschouwd en het contrastverschijnsel niet geheel tot zijn recht zal komen; wat het paracentraal fixeeren betreft, begeven wij ons dan niet op nog weinig zeker terrein? Ik vind het altijd zoo heerlijk bij de eerste instelling van NAGEL rood (thallium) 90°, geel (natrium) 10° dus bij gelijktijdig centraal fixeeren der beeldjes, onmiddellijk het contrastverschijnsel te hooren uitspreken en mijn diagnose dan reeds te kunnen maken.

Een niet minder groot bezwaar zijn de kosten aan het toestel verbonden en dit in verband met de moeilijke opstelling en de noodzakelijkheid van bezit eener donkere ruimte, zoodat men niet elk oogenblik tot onderzoek gereed is, heeft mij doen twifelen of wel voldaan is aan de voorwaarde sub. 4 op bldz. 853 door ZEEMAN genoemd.

Helder, 13 Maart 1911.

R. A. TANGE.

EEN SLOTWOORD OVER DE TRIGEMINUSINSPUITINGEN.

FRANSEN heeft zich op theoretische gronden verplicht gevoeld te wijzen op gevaren aan mijn methoden, volgens hem, verbonden. Evenwel de klinische bewijzen daarvoor ontbreken tot nu toe geheel en al, en het is, dunkt mij, niet voldoende, dat hij zijn machtwoord als anatoom verheft om een procédé, dat reeds zoovele gunstige resultaten heeft gehad, te doen veroordeelen? Wat POIRIER betreft, tot mijn spijt ken ik zijn anatomische werken niet, doch hieromtrent ingelicht door FRANSEN, moet ik bekennen, dat de gelijkenis van